

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Varga Miklós Ügyvédi Iroda (**felperesi képviselő címe**; ügyintéző: dr. Varga Miklós ügyvéd) által képviselt **felperes neve (felperes címe)** felperesnek dr. Rétvári Beáta (**I-III. rendű alperesi képviselő címe**) által képviselt **I. rendű alperes neve (I. rendű alperes címe)** I. rendű, II. rendű alperes neve (**II-III. rendű alperesek címe**) II. rendű és III. rendű alperes neve (**II-III. rendű alperesek címe**) III. rendű alperesek ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a Budapest Környéki Törvényszék 2015. június 3-án kelt 3.G.40.101/2015/12. számú közbenső ítélete ellen az I. rendű alperes által 14. és 16. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán indult másodfokú eljárásban meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét megváltoztatja, és a keresetet elutasítja;

kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alpereseknek mint egyetemleges jogosultaknak 1.500.000 (Egymillő-ötszázezer) forint + áfa első- és másodfokú együttes perköltséget, továbbá az államnak külön felhívásra 1.548.000 (Egymillő-ötszáznegyvennyolcezer) forint eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az egyszemélyes nonprofit közhasznú társaságként alapított felperesi társaságot 2008. április 18-án jegyezték be a cégjegyzékbe, egyedüli tagja **R. Város Önkormányzata**.

Felperes a 2003. évi CXXIX. törvény (Kbtv.) 306/A. § (2) bekezdésének a) pontjára és az 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 234. § (1) bekezdésére, valamint 237. §-ára alapítva 2015. február 4-én az I. rendű alperessel szemben előterjesztett, majd a II. és a III. rendű alperesekre is kiterjesztett, pontosított keresetében azt kérte, a bíróság állapítsa meg, hogy közte mint megrendelő és az I. rendű alperes mint vállalkozó között 2011. március 31-i keltezéssel megkötött vállalkozási szerződés semmis, és miután a szerződéskötés előtt fennállott helyzet Ptk. 237. § (1) bekezdése szerinti visszaállítására már nincs lehetőség, az érvénytelenség jogkövetkezményét akként vonja le, hogy a szerződést nyilvánítsa hatályosnak és a szerződő felek által kölcsönösen teljesített szolgáltatásokat elszámolva állapítsa meg, hogy felperesnek a szerződés alapján sem az I. rendű, sem a vállalkozási szerződésből eredő vállalkozói díjkövetelés egy részét engedményezéssel megszerző II. és III. rendű alperesekkel szemben nem áll fenn tartozása. A Kbtv. 2. § (2) bekezdésére, 22. § (1) bekezdésének a), d) és i)

pontjára, 25. § (2) bekezdésére hivatkozással állította, arra tekintettel, hogy a vállalkozói díj összege meghaladta a szerződéskötés időpontjában irányadó nemzeti értékhatárt, felperes pedig az akkor hatályos Kbtv. 22. § (1) bekezdés i) pontja szerinti ajánlatkérőnek minősült, a szerződéskötést közbeszerzési eljárásnak kellett volna megelőznie. Ennek hiányában a Kbtv. 306/A. § (2) bekezdésének a) pontja értelmében a szerződés semmis. A hatályossá nyilvánítás keretében történő elszámolás eredményeképp ugyanakkor megállapítható, hogy a felek által a szerződés alapján kölcsönösen teljesített szolgáltatásokra tekintettel felperesnek egyik alperessel szemben sincs tartozása.

Alperesek ellenkérelmükben a kereset elutasítását kérték. Állították, a perbeli vállalkozási szerződés megkötéséhez nem volt szükség közbeszerzési eljárás lefolytatására. Ezt bizonyítja a beruházást támogató ... (...) által 2011. június 6-án tartott helyszíni szemléről készült, 11/A/7. sorszám alatt csatolt jegyzőkönyv 4.B. pontja. A közbeszerzési eljárás szükségessége a szerződéskötést megelőzően fel sem merült. Egyebekben a szerződés alapján elvégzett munkák ellenértékét felperes csak részben egyenlítette ki, ezért megalapozatlanul állítja azt is, hogy fizetési kötelezettség az érvénytelen szerződés alapján történő elszámolás keretében sem terheli.

Az elsőfokú bíróság 2015. március 3-án meghozott 3.G.40.101/2015/12. számú közbenső ítéletével megállapította, hogy az I. rendű alperes és a felperes között 2011. március 31. napján létrejött vállalkozási szerződés érvénytelen. A közbenső ítélet indokolása szerint a keresetlevélhez csatolt alapító okiratból megállapíthatóan a Kbtv. 22. § (1) bekezdés d) pontja szerinti ajánlatkérőnek minősülő helyi önkormányzat egyszemélyes társaságaként, az önkormányzat meghatározó befolyása mellett működő felperest közérdekű tevékenység folytatása céljából hozták létre, ezért a Kbtv. 22. § (1) bekezdésének i) pontja értelmében ajánlatkérőnek minősült. A perbeli vállalkozási szerződés tárgyát a Kbtv. 25. § (1) bekezdés b) pontja, illetve 25. § (2) bekezdése szerinti olyan építési beruházás képezte, amelynek értéke jóval meghaladta a Magyar Köztársaság 2011. évi költségvetéséről szóló 2010. évi CLXIX. törvény 74. § (1) bekezdés b) pontja 15.000.000 forintban meghatározott, a Kbtv. VI. fejezete alkalmazásában 2011. január 1-től 2011. december 31-ig építési beruházás esetében irányadó nemzeti közbeszerzési értékhatárt. Mindezekből következően a perbeli vállalkozási szerződés megkötését közbeszerzési eljárásnak kellett volna megelőznie. A perben nem merült fel olyan tény vagy körülmény, amelyből a vállalkozási szerződés közbeszerzési eljárás alóli mentességére lehetett volna következtetni. Ily módon a közbeszerzési eljárás egyik fél által sem vitatott elmaradása a Kbtv. 306/A. § (2) bekezdésének a) pontja alapján, a Ptk. 200. § (2) bekezdésében foglaltakra is figyelemmel a perbeli vállalkozási szerződés érvénytelenségét eredményezi, ezért azt a bíróság közbenső ítélettel megállapította.

A közbenső ítélettel szemben az I. rendű alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben a közbenső ítélet megváltoztatását, érvénytelenség hiányában a kereset elutasítását kérte. A fellebbezés szerint az elsőfokú bíróságnak vizsgálnia kellett volna, hogy fennállnak-e a Kbtv. 306. § (3) bekezdésében meghatározott mentességi körülmények, amelyekre I. rendű alperes az eljárás során hivatkozott. Az elsőfokú bíróság nem mellőzhette volna az ... megkeresését arra nézve, hogy a perbeli szerződés megkötését meg kellett volna-e előznie közbeszerzési eljárásnak. A közbenső ítélet egyebekben a Kbtv. 125. § (1)-(5) bekezdésére, 225. §-ára, 252. § (1) bekezdésére és 261. § (4) bekezdésére tekintettel is megalapozatlan.

Felperes fellebbezési ellenkérelmében a közbenső ítélet helybenhagyását kérte, lényegében helyes indokaira tekintettel.

A per másodfokú tárgyalásán a felek képviselői úgy nyilatkoztak, a közbeszerzésre, illetve a

közbeszerzési eljárásra vonatkozó szabályok megsértése miatt nem kezdeményezték a Közbeszerzési Döntőbizottság eljárását és arról sincs tudomásuk, hogy ilyen eljárás hivatalból indult volna, illetve, hogy a Közbeszerzési Döntőbizottság vagy határozata felülvizsgálata során a közigazgatási bíróság a perbeli szerződés vonatkozásában megállapította volna a közbeszerzési szabályok megsértését.

A Fővárosi Ítéltábla arra tekintettel, hogy a Pp. 51. § a) pontjának második fordulata szerinti egységes pertársaság folytán I. rendű alperes fellebbezésének a hatálya a Pp. 228. § (4) bekezdése értelmében a II. és III. rendű alperesekre is kiterjed, az elsőfokú bíróság ítéletét valamennyi peres félre kiterjedően teljes terjedelmében felülbírált és az alperesi fellebbezést az alábbiak szerint megalapozottnak találta.

Az I. rendű alperessel kötött vállalkozási szerződés semmisségének megállapítása és a jogkövetkezmények levonása iránti keresetét felperes a Kbtv. 306/A. § (2) bekezdése a) pontjának megsértésére alapítva terjesztett elő azt állítva, hogy a szerződés megkötésére a közbeszerzési eljárás jogosulatlan mellőzésével került sor. A jelen per tárgyát tehát a közbeszerzésre, illetve a közbeszerzési eljárásra vonatkozó jogszabályok megsértésére alapított polgári jogi igény képezi.

A perbeli vállalkozási szerződés megkötése időpontjában hatályban volt Kbtv. 316. § (2) bekezdése értelmében az ott meghatározott kivételekkel a közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződéssel kapcsolatos jogvita, illetőleg a közbeszerzési eljárással kapcsolatos polgári jogi igények elbírálása a bíróság hatáskörébe tartozik.

A Kbtv. 318. § (1) bekezdése a közbeszerzésre, illetőleg a közbeszerzési eljárásra vonatkozó jogszabályok megsértése miatt indult eljárás lefolytatását a Közbeszerzési Döntőbizottság hatáskörébe utalja.

A Kbtv. 350/D. §-a azt is kimondja, hogy a közbeszerzésre, illetve a közbeszerzési eljárásra vonatkozó jogszabályok megsértésére alapított bármely polgári jogi igény érvényesíthetőségének előfeltétele, hogy a Közbeszerzési Döntőbizottság, illetőleg - a Közbeszerzési Döntőbizottság határozatának felülvizsgálata során - a bíróság a jogsértést jogerősen megállapítsa.

A Kbtv. idézett rendelkezései alapján egyértelműen megállapítható, hogy a közbeszerzésre, illetőleg a közbeszerzési eljárásra vonatkozó jogszabályok megsértésének megállapítása a Közbeszerzési Döntőbizottság, vagy annak határozatát közigazgatási perben felülvizsgáló bíróság kizárólagos hatáskörébe tartozik. A közbeszerzésre, illetve a közbeszerzési eljárásra vonatkozó jogszabályok megsértésére alapított bármely polgári jogi igény peres eljárásban történő érvényesítésére - így a közbeszerzési eljárás jogosulatlan mellőzésével megkötött szerződés semmisségével kapcsolatos igény érvényesítésére is - csakis akkor kerülhet sor, ha a közbeszerzési szabályok polgári igény alapjául szolgáló megsértése a Közbeszerzési Döntőbizottság által lefolytatott eljárás eredményként jogerősen megállapítást nyert. Ebből következően a közbeszerzési szabályok megsértésének az arra hatáskörrel rendelkező szerv határozatában foglalt jogerős megállapítása hiányában nincs jogszabályi lehetőség a közbeszerzési szabályok megsértése polgári jogi jogkövetkezményeinek levonására, a közbeszerzési szabályok megsértésére alapított igény polgári peres eljárásban történő érvényesítésére.

A rendelkezésre álló iratok és a felek nyilatkozatai alapján megállapítható, hogy a perbeli esetben a közbeszerzésre, illetve a közbeszerzési eljárásra vonatkozó jogszabályok felperes által állított megsértése miatt a Közbeszerzési Döntőbizottság előtt nem indult eljárás, ilyen eljárásban a kereset alapjául megjelölt jogszabálysértést megállapító jogerős határozat nem született, aminek következtében a kereset tárgyát képező polgári jogi igény perben történő eredményes

érvényesítésének jogszabályi feltételei nem állnak fenn. Tévedett ezért az elsőfokú bíróság, amikor a közbeszerzésre vonatkozó jogszabályok felperes által állított megsértésére tekintettel közbenső ítéletével megállapította a perbeli szerződés érvénytelenségét. Az igényérvényesítés jogszabályi feltételei hiányában a kereset elutasításának lett volna helye.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta és a keresetet elutasította.

A Fővárosi Ítéltábla az eredményes alperesi fellebbezés folytán pervesztes felperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperesek mint egyetemleges jogosultak ügyvédi munkadíjból álló, az elsőfokú bíróság által meghatározott pertárgyértéket alapul véve a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) és (6) bekezdése alkalmazásával - az elvégzett ügyvédi tevékenységre és arra tekintettel, hogy kizárólag a jogalap vizsgálata képezte a per tárgyát - mérsékelt, a jogszabályi rendelkezések szerinti legalacsonyabb összegben megállapított első- és másodfokú perköltsége megfizetésére, míg a felperes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt kereseti és jogorvoslati illeték megfizetéséről a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján rendelkezett.

Budapest, 2016. március 22.

Dr. Tibold Ágnes s.k.
a tanács elnöke

Dr. Felker László s.k.
előadó bíró

Levek Istvánné dr. s.k.
bíró